

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Megyei: . . . I. ker. Egy héra . . . I. ker. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

A halál és a nagy mesemondó.

A telet, a tavaszt az örök virágzás mirtuszlomb-koszoruzta földi paradicsomában, Nizzában töltötte Jókai Móricz, a nagy mesemondó. Ifju remények, tavaszi illat, lágyan ölelő női kar környékezték az öreg poétát, a ki a szerelemről annyi történetet mesélt, hogy a bűvös körből nem szabadulhatott vénségének napjaira sem.

A lemondás száraz leveleinek szomorú taposgatása helyett a vén poéta, még élete utolsó napjain is, virágok között repesett. Az édes hit, az édes vágyak áttatásának engedte oda magát az ifju nőnek oldalán, a kit sem nagy lélek, sem nagy tehetség nem emeltek hozzá, csupán fiatalságának csábjá és az asszonyi hizelkedés varázsa.

Azonban a második gyermekség, az agkor ezen tavaszi ibolyavirágot szedegető játékát megirigyelte a halál. Végzetes kaszával subintott a virágos folyondároktól körülölelt reves, korhatag életfa felé. És a nagy mesemondó — őseinek földjére térülve vissza — ágyba dőlt. Lázverejték förösztí szikár öreg testét. Hörgő fájdalmak szaggatják mellét. Hiában az orvosság. Hiában a milliók részvéte. A halál kaszájának

utolsó csapását nem védheti ki földi erő. Azért a nagy mesemondó távozásában megnyugszik. Hisz érett buza-kalásza már Ő az Urnak és nevének örökéletét munkáival rég megváltotta a legnagyobb magyar mesemondó, Jókai Móricz, akinek a halál csupán gyarló, gyöngeségektől lepott portestét kapja martalékul; mert lángelméjének szines, mézes, balzsamos virágai az utolsó emberi élet kihaltáig illatoznak . . .

Halál! Azértlan suhogtatható kaszád! A nagy mesemondó mosolyog utolsó csapásodon. Hisz a portól, a salaktól, a gyarlóságok terheitől váltott meg őt. Az ezüst fényes paripák szabadon ragadják nagy lelkét a képzelet ama honába, hol virág fakad a szellemléptek nyomán és az örök dicsőség trónusán, mennyei édes zenétől andalítva, a bájos tündérnép hervadhatatlan virágaitól koszoruzva pihen meg a nagy mesemondó . . .

Szabadulás a börtönből.

Semmi ok nem volt a vasutas-sztrájk bizottság letartóztatására.

— Itéltáblai döntés. —

Tisza Pistáék hetvenkedésénél, gögjenél, szuronyainál, mindenre kész erőszakjánál, dühödt boszuszomjánál

Ez alatt megjött a leány bátorsága szétnézni a jelenlevő fiatal emberek közt. Egyszerre elpirul, hevesen felugrik s elkiáltja magát:

— Ah! Barna, maga is itt van?

A megszólított fiatal ember előlépett, kezét fogott a lánnyal és sugárzó arcczal kezdtek beszélgetni.

A háziasszony ezalatt megszólított egyet-egyét vendégei közül:

— Milyen szép, hogy eljött a mi bálunkra, szeret-e táncolni? Na lesz módja benne, meglátja milyen sok szép lány lesz itt.

A raffinált városi gavallér fitymáló hangon kérdezte:

— Lány? . . . Szabad kérem nagyságos asszonyomat az első csárdásra?

— Oh köszönöm nekem nem szabad táncolni, s pillanatra mintha felhő surrant volna át arcán. Aztán ment tovább, itt is, ott is barátságos szót vagy szellemes megjegyzést váltva vendégeivel.

Mikor ismét visszaérkezett helyére, Miczike még mindig a fiatal emberrel beszélt.

mégis van egy nagyobb, hatalmasabb erő: **a magyar bíróság törvénytisztelete és a törvény becsületének a véde-me.**

Tisza Pistáék porba gázolhatták az általok végtelenségig keserített és hajszolt vasutasokat. A képviselőház gyászvitézeinek is neki tetsző szájkosarat rakhatott fel Tisza Pista. Az alkotmányos jogokat veszélyeztető támadásokkal az ország népét is megdöbbsentette és jövője felől kétségessé tette Tisza Pista; de ime most, midőn a lehangoltság a legáltalánosabb volt, a magyar bírói kar egyik legelső testülete, a budapesti királyi ítélőtábla a megszagott törvénykönyv lapjaival kezében a törvénytíró miniszter elé állt. Utját szegte a törvénybe foglalt közpolgári jogaink ellen intézett galád merényleteknek, méltóságosan leczkésztetve meg a hatalmaskodásban elbizakodott, erős akos, durva, vaskeztüüs lovagot. Ugyanis a budapesti királyi ítélőtábla szerdán délben fél egy órakor kezdte tárgyalni a letartóztatott sztrájk-bizottság ama folyamodását, amelyben szabadlábba helyezésüket kérik és mely kérelemre vonatkozólag **a királyi tábla úgy határozott, hogy a vasutasokat mind szabadon kell bo-**

A fiatal asszony csodálkozva nézett az imént még falusiasan szégyenkező, szinte együgyűnek tetsző leányra, milyen élénken, milyen gyakorlott modorban társalog most. Megkérdezte tőle:

— Mondja Miczike, rokonai maguk egymásnak?

Oh nem, felelte a lány lelkesen, ő az én tanítóm, barátom, mindenem.

Az asszonyka csendesén mosolygott csak úgy magába, s hagyta őket tovább beszélgetni.

A bál nagyszerűen sikerült. Három vármegyéből hozták el a bálozó lányokat s bizony egy sem báta meg hogy eljött, itt nem árult senki — farsangi nyelven szólva — petrezselymet.

Miczike is ott táncol a terem egyik szegletében Barnával. Most sokkal jobban néz ki, mint nappal, a lámpa fényénél nem látszanak a szeplők, a vörös haj meg aranycsillogásává válik.

Miczike most végtelen boldog, hiszen soha sem volt még ilyen fényes bálban. Ki-

A Miczike bálja.

Irta: Zih Sándorné.

A tágas ebédlő szorongásig tele volt vendégekkel, a kik a bál elnökehez jöttek tisztelni és ismerkedni a mai bál alkalmából.

A kis szeplős, vereshaju doktor lány, a házi ur valami távoli rokona, szégyenkezve ült a fiatal háziasszony mellett. Soha se látott ő még ennyi elegáns fiatal embert egy csomóban. De nagyon kedves akart lenni. Hizelgő, elismerő mosolyal fordult néjéhez:

— Mondja Mari néni, ki varrta ezt a szép ruhát?

Az asszonyka végig tekintett egyszerű rózsaszín karton háziruháján s mosolyogva válaszolta:

— Ezt bizony én magam varrtam a szobalánnyal.

A kis vereshaju lány, Miczike, önérvetes gyönyörűséggel állt fel, s előre hátra fordulva, megmutatta nagyon is háziiparra való ruháját s büszkén kijelentette:

— En is magam varrtam ezt!

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocsi.

csátani, mert letartóztatásukra semmi ok nem volt. Déli egy órakor valamennyit már szabadlabra helyezték.

Mit szólnak ehhez az ítélethez a Tisza-vadászok?

Vármegyénk és közeli vidéke.

Ujabb motorkocsi közlekedés A nádudvari vicinális-vonalon már nem-sokára megkezdődik a forgalom. Mint értesülünk: a személyforgalmat motorkocsival fogják lebonyolítani.

A jószívűség áldozata. Berettyó-ujfaluban jobb napokat élt valamikor Szücs János gazda. Jó szívűségét kihasználta s kezéül hívták. Nem régen a kezesség miatt szép házat el kellett adni s lakónak ment. Ez annyira elkésztette a szegény embert, hogy szombatira virradóra felakasztotta magát. Özvegye és öt kis árvája gyászolja.

30 éves tanítói jubileum. Egy kiváló tanító 30 éves munkásságát ünnepelték a múlt héten Berettyóujfaluban, Gulyás Bálintét. A köszönetnek és tiszteletnek örvendő tanítót számosan üdvözölték személyesen és táviratilag. Azon egyházak nevében, hol eddigi szolgálatát végezte Zih Sándor ev. ref. lelkész, Szabó Pál tanító és Tóth Ede ev. ref. lelkész üdvözölték szép beszédekben. A jubiléum tisztelőit és az egész b. ujfalui tanító testület tagjait vendégül hívta meg, hol lelkés felköszöntők hangoztak a gazdag ebéd és vacsora alatt.

Hajdúvármegye a siketnémákért. Ösmert dolog, hogy Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága 20 ezer koronát szavazott meg a debreczeni siketnémák intézetének. Ezen ügy a május havi közgyűlésen újabb tárgyalás alá kerül és a vármegye alispánja kapcsolatosan, a bizottsági tagok tájékoztatására a következő értesítést adta ki: „Mint Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának tagját az 1883 évi XV. t.-cz. 10. és 11 §-ai alapján értesitem, hogy a május havi közgyűlés tárgyát fogja képezni azon előterjesztésem, mely szerint a törvény-

hatósági bizottság 1903. szeptember 21-én tartott közgyűlésében 157/1903. kgy. számú határozat-al a debreczeni siketnéma intézet segélyére megszavazott 20 000 koronás alapítvány nem lesz teljesíthető, ha az említett közgyűlési határozat rendelkezései szerint a vármegye területén az 1903. évre kivetett állami adó arányában egy és egynegyed százalékkal fog a vármegyei pótdadó kivettetni, mert a törvényhatósági pótdadó alapjául szolgálható egyenes állami adók arányában egy és egynegyed százalékkal csak 17333. korona 30 fillér pótdadó vehető ki. Indítványoztam tehát a közgyűléshez intézett jelentésemben azt, hogy a múlt évi szeptemberi közgyűlésen már megszavazott 20.000 koronás alapítvány összege ne egy és egynegyed, hanem egy és fél százalékkal vetessék ki az állami egyenes adók után. Egyébként a 157/1903. kgy. számú törvényhatósági bizottsági határozat rendelkezései épségben maradnának. Előterjesztésem elfogadása esetén kivihető lesz 20799 korona 90 fillér, tehát az esetleges bevehetetlenségek leszámításával is be fog folyni, minden valószínűség esetén 10.000 korona. Debreczen, 1904. április 30. Rasó Gyula kir. tanácsos alispán.

Katonák a vértanuk szobránál.

(Egy éjszakai epizód.)

Aradról írják: A szabadság-téren tegnap éjjel mintegy **hatvan közös hadseregbeli** katona állapodott meg a vértanuk szobránál, hol áhitatos tekintettel szemlélték a szobor csoportozatait. Egyszerre csak többen levették oldal-fegyverüket s a **vaskorlátot átlépve, a szobor talapzatáig hatoltak** s így nézegették végig a 13 hős relief arczképét és a holdvilág mellett leolvasták a neveket a korláton kívül állóknak. Talán még valami rendkívüli dolgot cselekedtek volna, ha meg nem zavarja őket e sorok írója és egy aljegyző, kik eleinte azt hitték, hogy a katonák **merényletet akarnak elkövetni** a szobor ellen s rendőrért kiáltottak. Erre aztán

a kerítésen belül levők egymásután kiugráltak s társaikkal **gyors lépésben eltávoztak.** Azonban sikerült megtudnunk a katonák kilétét.

Mindnyájan **lőzsgyökeres magyar fiúk** és D. városba valók. A vasutas-sztrájk miatt Erdélybe vezényelték őket, hol egyes állomásokon teljesítettek őrszolgálatot és most a sztrájk megszűnésével hazafelé igyekeztek s Aradon egy éjszakát töltöttek, ezt használták fel arra, hogy a vértanuk szobrát megtekintsék, annál is inkább, mivel nap-pal katonáknak ilyesmit nem szabad megtenniük. A hazafias bakák a hajnali vonattal indultak állomási helyükre.

Jellemző eset ez, melyből okulni és következtetni lehet s önkénytelenül eszünkbe jutnak azok a katonák, kik az idej hadgyakorlatok alatt városunkon való átvonulásuk alkalmával a vértanuk szobra mellett elhaladva, vágyakozó tekintettel nézték az ércszalkokat. És ezek után nem mondhatja senki sem, hogy a katonákból kiveszett minden nemesebb érzés és hazafiság.

Mi az ujság?

A legöregebb német diák halála. Gieszenből jelentik, hogy a német ősi diákok nesztora, Busch Keresztély, aki az ottani egyetemen csekély 66 szemeszteren keresztül vegyészett tanult, apr. végén 50 éves korában meghalt. A rendkívül eredeti ember szerény évjáradékából 1871. év óta, amikor az egyetemre először beiratkozott, állandóan diákéletet élt s minden szemeszterben pontosan beiratkozott az egyetemre. Busch egész Németországban a legidősebb diák volt.

Millió lopás Nagyváradon. A nagyváradi muzeumba, amelyet a r. kath. püspökség áldozatkészsége létesített, április 22-én ismeretlen tettesek betörttek és a legértékesebb, történelmi nevezetességű ékszereket, kelyheket és műtárgyakat, amelyeknek értéke a régészeti és tudományos értéke a milliót is meghaladja, elloptak. Hogy kik lehettek a tolvajok, eddig még semmi nyom. A veszteség különösen a r. kath. egyházat érinti súlyosan, mert a régiségek nagyrésze vallástörténelmi nevezetességű. A nagyváradi rendőrség botrányos mulasztást követett el, hogy csak két hét múltán hozta a vidéki rendőrségek tudomására a vakmerő lopást.

Agyonvert ügynök. Megcsalt munkások boszujának esett áldozatul egy Böhm Lajos nevű ügynök a vas megyei Szentmihály községben. Ennek a községnek a lakosait, akik földmunkások, a múlt évben két lelketlen ügynök kicsalta Galicziába vasuti munkára. A vállalkozók azonban annyira kihasználta őket, hogy úgy kelett nekik megszökösni a munkából s nagy nehezen tolonczuton kerültek haza Szentmihályra. Herzsics Manónak hívták azt a galicziai vállal-

csiny falujokban, ahol az apja körorvos, nem rendeznek bálákat. Tetszik neki a sok szép selyem ruhas leány, meg a sok egyforma fekete frakkos, fehér nyakkendő, lakk topánkás gavallér, a kik mindig ott sűrűnekforognak, udvarolnak a lányok körül.

— Istenem, de jó lehet ezeknek a városi lányoknak — gondolja magába, e közül a sok fiatal ember közül könnyen akad mindeniknek férj. Bezzeg ő odahaza hónapokig nem lát fiatal embert se, nem hogy udvarlót... Ez a Barna is vajjon miért nem volt már ő náluk olyan régen? Meg is kérdezi mindjárt:

— Miért nem jön mostanába maga mihozzánk. Barna?

El sem szomorodik már mikor a megszokott feleletet hallja, ugyanezt a mivel édes anyja szokta kérdezősködését kijelgíteni.

— Nagyon sok a dolgom, nem érek rá.

Elhiszi és egyszerű lelkében még valami tisztelet féle érzés támad, micsoda fontos dolgok lehetnek, a melyek annyira elfoglalják a szegény Barnát!

S kis Miczike tehát boldog, a milyen soha nem volt még életében. Olyan boldog, hogy — úgy érzi — életének minden jöhető nyomorúságát képes lesz bearanyozni ez a tündérszép báli éjszaka.

Mikor hajnalodik, Barna még haza is kíséri őket. A bucsuzáskor Miczike nagy elhatározással sugja oda a fiatal embernek.

— Ugye holnap meglátogat, még itt leszek a népemnél?

A fiatal ember hidegen válaszolja:

— Sajnálom, de nem tehetem, a reggeli gyorsvonattal elutazom a menyasszonyomhoz...

Szegény szeplősképű, vereshaju Miczike! Almodozhatsz most már csendes falusi magányodban a tündérszép báli éjszakáról, a fekete ruhás, lakkcipős gavallérokról, a selyem ruhas, mosolygó lányokról és vajjon naiv lelked megérti-e, miért fáj úgy a szív, miért lábbadnak könybe szemeid arra a visszaemlékezésre, hogy Barna nem jöhet hozzád, mert egy másik leányhoz siet, a ki neki menyasszonya?...

Kóczé Antal a cigányok legnagyobb művésze, aki a budapesti cigányversenyeken az első díjat nyerte, május 5. és 6-ikán este az „EMKE” kávéházban hangversenyt rendez. Kóczé Antal Debreczenben csak ezen két hangversenyt tartja. — Belépti díj nincs.

Szives látogatást kér

Kiss Adolf
kávé.

között, aki most Ugocsa megyében is váltalt valami munkát, melynek elkészítéséhez munkásokra lett volna szüksége. A vállalkozót azonban már ismerik a munkások mindenfelől ezért csak ügynökei által szerződötteti a munkásokat egy megbizottja neve alatt. Így akart eljárni Herzsics Manó most is, kinek egy Böhm Lajos nevű ügynöke jelent meg Szentmihályon, honnan 40 munkást akart szerződettetni 4 korona 40 fillér átlagos napi-bér mellett. A munkásoknak tetszett az ajánlat és léprementek. Megkötötték a szerződést Böhm Lajos ügynökkel, de a szerződésben Herzsics nevére említés sem történt. Eközben a már egy izben becsapott munkások távirati értesítést kértek Bereznáról, hogy ki ott a vállalkozó, aki munkásokat szerződöttet. A válasz még akkor megérkezett, amikor a szerződés aláírása folyamatban volt. **Mikor a munkások megtudták, hogy az ügynök hova akarja őket csalni, szőjjel tépték a szerződést az ügynököt pedig kivonszolták a község házára és az utcán agyonverték.** A felbőszült munkásnép addig verte fejbe az ügynököt, míg a sok ütéstől elkábultva elesett. Ekkor aztán rárohantak és a legkegyetlenebb módon végezték ki. Mire a hatóság emberei megérkeztek a helyszínére, az áldozat feje annyira szét volt ronc-solva, hogy alig lehetett felismerni. A csendőrség távirati jelentésére a királyi ügyész és a vizsgálóbíró a helyszínére utaztak.

Tűz a színpadon. Az orosz Takarong város színházában néhány nap előtt valami látványos darabot mutattak be, melynek fő érdekessége az volt, hogy adott jelre az egész színpad egy lángban áll. A kellő hatás kedvéért vékony selyempapírral vontak be a díszleteket és ilyen anyagból készítették a dekoráció függőnyeit; ezt a vékony papírt aztán több helyen meggyújtották s a lángok pillanat alatt hatalmas lobogással felcsaptak. Amikor a közönség ezeket a lángokat látta, rémülten szökött fel a helyéről mindenki és a kijáratok felé tódult, ahol összezorlódtak és megrekedtek a tolongó me-nekvők tömege és a jó társaságheli urak és hölgyek alapos verekedést rendeztek egymás közt. Szerencsére a zenekar megszólalt és ekkor belátta a közönség is, hogy nincsen veszedelem. Hanem azért egy néhány agyon-tiprás mégis volt.

Gyilkosság a nyitott sírnál.

A fia bosszúja a csábitó asszony ellen. Izgalmas eset történt tegnapelőtt délután Kápolnás községben Urbán István odavaló lakos temetése alkalmával. Az elhalt Urbán egy fél évvel ezelőtt szerelmi viszonyt kezdett Pallai Agnes nevű odavaló özvegy asszonynyal. Urbánt, akinek felesége és felnőtt fiai voltak, annyira behálózta Pallay Agnes, hogy három négy hónappal ezelőtt elhagyta a családját és odaköltözött a szeretőjéhez, akivel vad-házasságra lépett. A boldogság azonban nem tartott sokáig.

Pár héttel ezelőtt Urbán megbetegedett. Mikor aztán látta, hogy baja mind súlyosabbra fordul, eszébe jutott neki elhagyott felesége, aki aztán hazavitte a nagy beteg embert, aki pár nappal ezelőtt ott halt

meg gyermekei között. Pallai Agnes, amikor megtudta, hogy Urbán meghalt, elment, hogy megnézzé a halottat, de a család nem engedte be a házba.

Tegnapelőtt volt a temetés. A gyászoló közönség soraiban megjelent a csábitó asszony is, aki, mikor a halottat már leeresztették a sirba, egy marék hantot akart dobni a koporsóra. Ekkor látta meg az asszonyt az elhalt tizenkilenczéves legényfia, akit az asszony látása annyira felingerelt, hogy felkapott egy vaskapát — amit a sirásánál használtak — s azzal oly erővel ütötte fejbe Pallai Agnest néhányszor, hogy az rögtön összeesett és ott a helyszínén meghalt. A jelenvolt közönséget a leütött asszony vonaglása annyira megrémítette, hogy elfutott a helyszínről, otthagya a gyilkost az áldozattal együtt. A fiatal Urbán a gyilkosság után maga jelentkezett a járásbíró-ságnál, ahol letartóztatták.

Jókai betegágya mellől.

— Hírek. —

Nem csak a kis Magyarország, de az egész művelt világ részvétellel, aggodalommal tekint a Jókai Mór betegágya felé. A költészet királyának az állapotáról érkező újabb és újabb hírek mellett ma közönyös minden más esemény. Jókai iránt érdeklődik, Jókait kérdezi mindenki.

A szerdai napról a következő jelentéseket közli budapesti tudósítónk.

Hajnali 4 óra.

A beteg jól aludt. Csaknem mozdulatlanul egy helyen. Agypárnáin, a takaróján semmi gyűrődés. Olykor, olykor nagy időközökben kinyitja a szemét, amelyek pár pillanatra beletekintenek az elhomályosított üveges gázlámpába, aztán becsukódnak újra.

Stricker doktor az egyik tartósabb ébrenlétet felhasználva, konyakkal erősen vegyített theát adott be a betegnek.

Hét óra reggel.

Stricker doktor újra theát ad a nagy betegnek erős szomorodni borral. Gyöngy-piroság ül Jókai arcára, aki sutto-gva szól orvosához:

— Ezt a bort Ödön hozta, ugye? Gajary Ödönre célzott, a ki tegnap híres ó-szorodni horából küldött Jókainak egy kosárral.

Ezután a beteg állapota rosszabbodott. A hőmérséklet 33,1-ről 38,4-re emelkedett. Stricker dokornak az a reménye, hogy a lázas állapot emelkedése az izgató szerekek tudható be. A nagybeteg állapotáról értesítést kér küldöncz utján báró Fejérváry volt honvédelmi miniszter.

A családtagok érdeklődése.

Néhány percczel nyolcz után érkezett meg Korányi egytemi tanár. Megvizsgálta a beteget, jóváhagyta dr. Stricker intézkedéseit, majd husz perczig tanácskoztak a további teendőkről. A konzilium eredménye, hogy konstataáltak a javulást és konstataáltak, hogy a trachtiális hörgés megszűnt. Légzése jobb. Elhatározták, hogy chininnel kísérle-

teznek. A beteg mellett ül felesége. A szomszédos szobában annak anyósa, Gizella és Ilona leányaival és fiaival, Dezsővel és Lajossal. Kilencz óra felé tették második látogatásukat Fesztyék, akik hajnalban is ott jártak. Ismételten és szakadatlanul a ház előtt áll meg Hegedüs Sándor volt miniszter kocsija is Fesztyéket és Hegedüst a zsurnaliszták informálják a nagy beteg állapotáról. Hegedüs Sándor pedig egy professzortól siet a másikkhoz. Lakásukon keresi fel őket és tudakolja, hogy van-e remény Jókai életéhez.

Az első hír a király látogatásáról.

Féltiz órakor Tisza István kér sürgős értesítést. Nemcsak a maga, hanem a király számára. Kérdezősködése kapcsán az a hír kering, hogy a király meglátogatja Jókai Mór és Tisza arról kívánt értesítést, vajjon ez a látogatást megtörténhet-e?

Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter, Hegedüs Loránt a beteg lakásán vannak, akihez egyébként senkit nem eresztnek.

Mosdass meg Mariska!

Tíz órakor Korányi tanár rendelkezésére a beteget langyos vízben megmossák. A szivacsfürdő, úgy látszik jól esik a beteg testnek és Jókai szeretettel szól buzdó cse-lédjéhez:

— Mosdass meg Mariska jól. Köszönöm! Egyáltalán a nagybeteg a legcsekélyebb előzékenységet hálálkodva köszön meg.

Csak az Isteni csoda segít.

A beteg állapotáról Korányi professzor azt mondotta, hogy a betegség már lényen lappanghatott Jókaiiban. Az influenza láza — ugymond — nem tör ki mindjárt, sőt a gondos és gyors segítség az első napon kitört lázat elfojtotta, úgy, hogy olyan influenza alapot következett be, amelynél láz nem volt jelen.

A láz azonban minden gondos ápolás daczára tegnap megint kitört és olyan zavarokat idézett fel a beteg szervezetében, hogy most már igazán Isten csodája lesz, ha esetleg fölgyógyul. A betegség lefolyására nagy befolyással van a beteg kora, és az hogy — a miről egyes tünetek tanuskodnak — valószínűleg a vérédekben is van valami baj. A krízis ma este, esetleg holnap reggelre várható. Ha a krízist túléli a beteg — a mi nem valószínű — akkor még lehet szó arról, hogy megmentésék életét.

A házi orvos nyilatkozata.

Stricker dr., Jókai háziorsosa a következőket beszélte:

— Jókai Mór állapotát az aggkorával járó gyengeség teszi veszedelemessé. Az influenza bizony nagyon megviselte. Nem képes kellően táplálkozni. Két-három nap óta levest és tejet sem akar enni. Undorodik tőle. Így azután rohamosan hanyatlik ereje. Délután 5 órakor a konziliumon Korányi tanárral megállapították, hogy Jókai baja: tüdőgyulladás. Jobb tüdője meg van támadva s a lélegzés ennek következtében nehezebb esik. Attól kell tartanunk, hogy a gyulladás a baltüdőre is áterjed.

Jókai álmodik...

Megnyugtató alvása után szinte derülten mondotta el álmát orvosának Jókai Mór. Azt álmodta, hogy Nizzá-

Tisztelettel

Elfenbein és Klein.

Fiók üzletünk felosztása miatt,

Piacz-u. 24. sz. Fehérló-szálloda mellett az összes raktáron levő cipőinket minden elfogadható áron eláruljuk. S ezentúl főüzletünkben **Piacz u. 72. sz.** csak megrendelésre mérték után vállalunk cipők készítését.

ban találkozott Kun Lászlóval a híres hegedűművésszel. Azt is álmodta még, hogy nyert 830.000 forintot aranyban és azt hozta zsákban gyalog. És végül azt álmodta, hogy eladta svábhegyi villáját.

Jókai otthona.

Második házassága óta Jókai az Erzsébet-körút 44. számú ház második emeletén lakik. Hét szobából áll lakosztálya, a melyet neje családjával oszt meg. A lépcsőháztól jobbra a folyosó sarkán van előszobájának ajtaja, amelyen egyszerű sárgaréz tábláskán ragyog ez a név: „Jókai Mór.” Az előszoba jobbra derékszögben török meg. A bejáróval szemben az ebédlőbe vezet, jobbra a nagy költő hálószobájának kis ajtaja nyílik, amelynek felső felén tejüvegéből készült ablak van.

Az ebédlőtől balra Jókainé szobája fekszik, a melyen tul három szobában lakik Jókainé édes anyja. Grósz Bernátné, két felnőtt nővére: Ilona és Gizella és két kis öcsöce: Lajos és Dezső, a kik a László-féle gimnázium növendékei. Az ebédlőtől jobbra a szalon nyílik, a melynek szintén van ajtaja az előszobába. Mindezek a szobák modern kényelemmel vannak berendezve.

A szalonon túl balra nyílik Jókai dolgozószobája. A falak mentén állanak azok a remek könyvszekrények, a melyekkel a fő város lepte meg a nagy költőt, s ott van Jókai híres csigagyűjteménye is.

A gyönyörű berendezéstől egészen elűt az az egyszerű íróasztal, a mely szerényen megbuzdóva áll az ablak mellett. Ezen az asztalon alkotta a nagy költő műveit.

A mellette levő hálószoba rég elmúlt időkre emlékeztet. Régi régi butorok, fiokos almárium, mult századbéli szekrény alkotják a butorzatot, a falakat pedig azok a régi képek díszítik, amelyek valamikor régen Petőfi Sándor tulajdonai voltak... Csak két újabb kép van a szobában. Az ágy fölött Jókai édesanyja és felesége Nagy Bella arcképe függ. Ezekre néz föl a szenvedő költő, hán néha-néha fölveti szempilláit.

A Jókai leánya.

A házassága miatt szakított Jókai családjának tagjaival. Ez a magyarázata annak, hogy a közeli családtagok nem is mehetnek Jókaihoz.

Fesztyné az udvar közepére állt s onnan tekintett föl a második emeletre, a hol Jókaiék lakása van. Jókai Róza a feje fölött öszszekulcsolta a kezét és zokogva így szólt férjéhez:

— Gyere, menjünk haza és imádkozunk apánk életéért!...

Feszty Árpád pedig még azt is hozzátette:

— Nem mehetünk fel! Mert még kitasitanának!...

Jókai Mór jobban van.

Jókai Mór, a koszorús magyar költő jobban van. Este 9 órakor az orvosok újabb tanácskozást tartottak. Biznak, hogy fölépül, bár állapota nagyon aggasztó.

Társas-élet.

(Egész eklézsia. — A kényes gavallér és a szürös atyafi. — Csipkészegélyű gyászjelentés.)

- Hogy hívnak fiam?
- Pap Miska.
- Hát téged?

- Kántor Jancsi.
- És téged?
- Harangozó Jóska.
- No, kész egy eklézsia, csak még a templom hiányzik.

Nagy ünnep volt egy szomszéd megyében. Volt fényes lovasbandérium, négyesfogatok és annyi diszmagyar, hogy annyit talán a honfoglaláskor se lehetett látni.

A lovakat, hintókat, nagy ékköves boglárokat innen-onnan kölcsönözték ki. Hiszen mindegy az, szép volt az ügyis.

Az a ló, amelyik tegnap még valamelyik parasztgazda szénásszekerét húzta, ma pompás paripa volt a négyesfogatban.

Hanem hát mikor együtt voltak a diszmagyaruhás urak egy csomóban, valahogyan egy szürös atyafi keveredett közéjük és szép nyugodtan ácsorgott köztük, cseréppipáját szivogatva. Az egyik kényes gavallér rászólt:

— Hé atyafi! Itt a diszruhás uraknak van csak helyük. A nézők álljanak a gyalogjáróra.

A szürös atyafi nyugodtan válaszolta: — Ahun van a négy lovam a diszfogatban. Hát ha a lovam nem röstellik az urak, a szürömet se röstellék!...

És ottmaradt továbbra is.

A kis Csige Ilona, a szintársulat becézgetett „piczulája” halva fekszik a koporsóban. Gyerekes, bájos arczán megfagyott a mosoly. Bohókás szívének az érzelmei lehervadtak. Piczulácskát, a kis letört virágszálat csipkés szegélyű gyászlevelen bucsuztatják bánatos pályatársai. Rövid, de annál meghatóbb ez a néhány nyomtatott sor írás:

„Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett pályatársnőnk Csige Ilonka rövid ideig tartott szenvedés után, ma Kolozsvárt elhunyt. Az élet tavaszán, művészetének virágzásakor érintette az enyészeti fagyos szele, hogy bánatot fakasszon mindnyajunk szívében. Megdöbbenéssel gondolunk arra, hogy az előbb még vigan csicsergő kis társnőnk ma örökre elnémult ajakkal fekszik a ravatalon. Emléke sokáig élni fog közöttünk! Debreczen, 1904 május 3-án. A debreczeni szintársulat.”

UJDONSÁGOK.

Vasuti szerencsétlenség.

Vonat által elgázolt 86 éves 48-as honvéd.

Nagy idők tanujának szomorú végéről kell beszámolnunk. Szerdán délután a Budapestről 3 óra 26 perczkor érkező vonat a város mellett elgázolta Csonka József tégláskert II. járás 32 sz. a. lakó 86 éves 48-as öreg honvédet.

Az öreg vitéz az uton ballagott és az állomás felé figyelt csak, hogy nem jön-e onnan vonat. A 86 éves öreg ember teljesen süket volt és nem hallotta az ellenkező oldalról jövő vonat vészfütyjeit. Más, fiatalabb ember baj nélkül áthaladhatott volna a sínpáron, de a gyámoltalan, tipegő-topogó, öreg ember oly lassan ment, a lába is megakadt a sineken, csetlett-botlott

szegény öreg 48-as honvéd. A vészjeleket nem hallotta. A mozdonyvezető is hiába adott ellengőzt, a nagy sebességgel közelgő vonatot nem tudta megállítani. A szerencsétlen öreg a vaskerekek alá került.

Megtörtént a szerencsétlenség. A helyszínen dr. Szentpályi Béla kerületi orvos és Fejér Mihály rendőrbiztos jelentek meg. A vizsgálat megállapította, hogy a halált koponyarepedés okozta. A mozdony kerekei a jobb félkarcsontot és vállizületet átvágták és a jobb halántékát szétrepesztették. A szegény 48-as honvéd szörnyet halt. A felesége és hozzátartozói állítása szerint teljesen siket volt. Holttestét a rendőrség a közkórház halottas házába szállította. Tamasz nélkül maradt özvegye siratja. A vizsgálatot megindították, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért.

Püspök és művész.

Két kötelező ígéretről.

Kevesen tudják, hogy a színházunkban jelenleg vendégszereplő, fiatal művész Szoyer Ilonka tulajdonképpen debreczeni leány. Itt született Debreczenben. Az édes atyja évekig volt itt állami tisztviselő.

Szerdán délelőtt Wolafka Nándor r. kath. püspök, aki még gyermekkorából ismeri a bájos művésznőt, mikor még a budai zárdában tanult, meglátogatta Szoyer Ilonkát az „Arany Bika” I. emeletén levő szállásán.

Beszélgés közben a püspök kérdést intézett a művésznőhöz, hogy nem jönne-e ismét az ősszel Debreczenbe a szent Erzsébet nőegyletnek jótékony czélu hangversenyére vendégszerepelni.

— Nagyon szívesen — felelt a bájos művész.

— Kezet rá — mondotta a szeretetre méltó püspök.

— Hohó, van ám nekem is kikötésem, — No, hadd halljam a feltételeket — szól a püspök mosolyogva.

— Egyetlen feltételhez kötöm csupán a debreczeni vendégszereplésem.

— És az?

— Ha a püspök viszont megígéri, hogy az én esküvőmön fog vendégszerepelni és megesküt a vőlegényemmel.

— Akkor rendben vagyunk — felelte vidáman Wolafka püspök és szívélyesen megrázta a bájos művész kacsóit.

Csak az a bizonytalan még, hogy a debreczeni szent Erzsébet nőegylet fogja-e hamarabb megtartani a hangversenyét vagy a bájos Szoyer Ilonka az esküvőjét? Az azonban bizonyos, hogy egyik sem fog elmaradni.

Debreczen a polgármester értekezleten.

Rimler Károly nagyváradi polgármester ma küldötte meg Debreczen város tanácsához a Nagyváradon má-

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja Harmat arczporát (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbört. Kitiünö illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizpporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbört üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: fehér, rózsaszín, mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Petpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. Velvetin Powder (8 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

jus 30. és 31-én tartandó polgármesteri értekezlet programját, a jelentkezőket biztosítván arról, hogy a szépen gyarapodó körösparti város igaz magyaros vendégszeretettel látja falai között. Az üléseken kívül, ahol főként a magyar városok anyagi helyzetének javítása felől fognak tanácskozni, programmba van véve egy bankett, amelyet Várad városa ad; az ottani ipartelemek megtekintése és kirándulás a Püspökfürdőbe.

A debreczeni tanács e kongresszusra Kovács József polgármestert, Vecsey Imre főjegyzőt és Csóka Sámuel adóügyi tanácsnokot küldötte ki.

Mint érdekes jelenséget megemlíjük, hogy a *Magyar Gazda Szövetség* körében is élénk érdeklődéssel kísérik a városok polgármestereinek értekezletét. E tevékeny szövetségnek igazgatója Bernát István egyik debreczeni ismerőse útján megszerezte az eddig tartott összes értekezletek lefolyásának kimerítő ismertetését.

— **A szerkesztőségéből.** Tudatjuk, hogy Szabó Kornél hirlapíró, mint belső dolgozó társunk, a Debreczeni Független Újság szerkesztőségének kötelékébe lépett. Törekvő, tehetséges ifju hirlapírotársunkat szívesen ajánljuk olvasóinknak, lapunk barátainak a rokonszenvébe.

— **Fényes esküvő.** Ma, csütörtökön délután fényes esküvő fog lezajlani Debreczenben. Miskolczy Lajos kataszteri felügyelő és földbirtokos bájos leányát, Etelka kisasszonyt fogja oltár elé vezetni a debreczeni honvéd huszár ezred egyik rokonszenves törzstisztjelöltje, László Miklós vezérkari százados. A polgári házasságkötést a városháza közgyűlési termében Oláh Imre anyakönyvvezető végzi, amely után a róm. kath. egyházban fog az ifju pár egymásnak örök hűséget esküdni. Az esketési szertartást Palotay László pápai praelátus, kanonok fogja végezni, akit régi kedves családi kötelék fűz a Miskolczy-családdhoz. Ugyanis a bájos menyasszony szüleit is ő eskette. Az esküvőn fényes násznép lesz jelen.

— **A kefégyári munkások egyezkedése.** Szerdán délután a kefégyári munkásokkal újabb tárgyalást történt. Jelen voltak Végh Gyula főkapitány, dr. Polgár Zsigmond kerületi iparfelügyelő, dr. Kemény Viktor ügyvéd, a kefégyárosok képviselője, Vetésy Béla rendőrfogalmazó, a munkások részéről Szentpéteri Mihály, Kedves István, Nicht Jenő, Kohn Bernát, Szabó Ferencz, Répánszki József, Pataki Sándor, Barta Mihály, Dalmi József, Szabó Sándor, Nagy János, Vázsonyi Sándor, Rennel Dániel és Nagy József. A munkások a százalékszerű követeléseikről lemondtak és belementek a szakonkénti (darab számos) fizetésjavításba is. A napszámok helyzetén az lesz a javítás, hogy a munkaidő megrövidül. A gyárosok és munkások közt a különbözet még nagy. De a legnagyobb baj a hatósági közvetítés. A hatósági emberek éppen annyit értenek a dologhoz, mint a hajdu a harangöntéshez. Ez a szerep éppen oly fura, mint ha Végh Gyula lenne megbizva az oroszok és japánok közti béke közvetítésével. Hiszen nem tud először se oroszul, se japánul, másodsor nem tudja a háboru okait és végcéljait. No hát így van ez itt is. Már a multkor gyárosok és munkások idején köz-

vetítés nélkül is közelebb jutottak egymáshoz, felő tehát, hogy a hatóság jóakarata ismét kellemetlenségek oka lesz. Ne ártsa bele magát a dologba a rendőrség, mikor arra szükség egyáltalán nincsen. A gyárosok és munkások egymásra vannak utalva ugyanis, a dolgukat ők értik legjobban, majd megtalálják ők a kivezető utat is a rendőrség kalauzolásával is. Ott van a gyár és sztrájkanya vagy bármely semleges hely, ahol egymással békében tárgyalhatnak, de a rendőrségi épület erre a legalkalmatlabb hely.

— **Az öngyilkos pénzhamisító.** Az öngyilkossá lett Szabó Mihály lakatosmester holttestét nem boncolják fel. Temegetése ma lesz a közkörházból, a megtevédt és megbűnhődött szerencsétlen embernek.

— **Játékból szerencsétlenség.** Miskei Ferencz vasuti üzletvezetőszéki szolga szerdán este, piacz utcai 18. sz. háznál lévő lakásán Ferencz nevű 6 éves fiacskájával játszadozott. Játék közben az apa a játékpuskát fia felé dobta, de oly szerencsétlenül, hogy a gyermek balszemét a játék puska kiütötte. A gyermek felszeme kifolyt. A szerencsétlen apára oly megrázó hatással volt a szerencsétlenség, hogy szinte belebetegedett.

— **Két kegyesrendi pap halála.** A magyarországi r. kath. kegyes tanítórendnek két munkás, hazafias tagja dőlt az élők sorából: Vanke József nagykarolyi és Hám Sándor sátoraljauhelyi tanárok. Vanke József 83 évet élt, 50 éven túl is szolgálta lelkesen a tanügyet. Tagja volt a rend országos tanácsának, a szabadságharcban pedig a honvédszázaló alatt küzdött. Hám Sándor 47 éves volt csupán, a magyar irodalomtörténetet tanította és több jeles munkával gazdagította a magyar irodalmat, amely benne elsőrendű munkását vesztette. A debreczeni kegyesrendi ház mindkét tagjának temetésén küldöttekkel képviselteti magát. Vanke József temetésére elutazott Géresi Kálmán tankerületi főigazgató is, aki ezen tétellel tanujelét adta annak, hogy a magyar nevelésügy bajnokai felekezeti különbség nélkül megérdemlik az elismerést és tiszteletet, ami életükben úgy sem jut osztályrészükül, — a koporsónál.

— **A keresk, és iparkamara** reudes közgyűlését tartja ma d. u. fél 4 órakor, igen tartalmas, fontos ügyeket magában foglaló tárgysorozattal. A kamarai számvéöbizottság tegnap vizsgálta át a számadásokat és azok rendben létéről ma tesz a közgyűlés elé jelentést.

— **Katonai előléptetések.** A hivatalos lap közlése szerint az alábbi debreczeni és Debreczenben ismerős katonatisztek előléptetését közli: Ezredesek lettek Nagy Géza a 2. honvéd huszár ezrednél, Bertóty Pál a bpesti téparancsnokságnál, alvezredesek: Mildner Rajmund a 39. gyalogezrednél, Cvroek Ferencz, őrnagyok: Kres József a 39. gy. e., báró Klingsport Guidó és Kopecek János a 7. k. huszárezrednél, I. osztályú századosok: Reichard József, Bachl Albert a 39. gy. e.-nél, Dóry László és Gunka Viktor a 7. k. huszárezrednél, Raich Károly, Henser Zoltán, II. osztályú századosok: Waldheer Rudolf a 39. gy. e., Steer Gábor, Lukács István a 2. h. ezrednél; főhadnagyokká: Say Viktor a 39. gy. e., Thurzó Kálmán a 3. h. gy. ezrednél.

— **Gámán Zsigmond jubileuma.** A magyar kamarai titkárok Nesztora Gámán Zsigmond kolozsvári kam. titkár 50 éves jubileuma alkalmából a kolozsvári kamara májás 8-án diszközgyűlést tart, melyen a

minisztérium, az orsz. közgazdasági testület s az összes kamarák küldöttei fogják megisztelni a közügyek e kiváló munkáját. A magyar kamarák nevében a debreczeni kamara elnöke és a szegedi kamara titkára tartanak üdvözlő beszédet.

— **A hadsereg analfabétái.** Meglehetős nagy számba vannak ujonczok a hadseregben, a kik irni-olvasni nem tudnak, ez pedig nagyon megnehezíti az ujonczok kiképzését. A magyar honvédelmi és a hadügyminiszter e bajon segíteni akarván, megbízták a budapesti helyőrség parancsnokságát, hogy Gábel Gyula fővárosi tanító útján, aki egy könnyű irás-olvasás módot talált fel, — kísértse meg a baj orvoslását, Gábel a módszerét, mely már a külföldön is használatban van, legközelebb fogja a budapesti honvéddandár parancsnokság jelenlétében néhány analfabétán bemutatni. Gábel a közös hadügyminisztertől ezt a felszólítást kapta: „Eln. sz. 2717. Tek. Gábel Gyula székesfőv. tanító urnak Budapest. Bécs, 1904. évi április 19-én. A közös hadügyminiszterium elismerésre méltó szakferfiúi érdeklődés által vezetett azon ajánlatát, a közös hadsereg analfabétáit az ön módszerén irás-olvasásra tanítani, hálás köszönettel fogadja és tudatja önnel, hogy a budapesti cs. és kir. 4. hadtestvezetőség egyben arra utasított, hogy Tekintetességednek ezen tanításhoz alkalmat adjon. Kívánság szerint az előjáró hatósága erről a megállapodásról nevezett hadtestparancsnokság útján szintén fog értesíteni. Pitreich s. k.“

— **Chappon Károly meghalt.** Alsóendváról írják lapunknak, hogy báró Chappon Károly jónévű katonai vívómester, aki ez előtt három hónappal érkezett a városba, hogy ott két hónapos vívótanfolyamot tartson, egy havi kínos szenvedés után május 1-én meghalt. Hétfőn temették el nagy részvét mellett. A tárczájában talált fényképek és levelek szerint Chapponnak felesége és egy Olga nevű leánya volt. Az elhunyt sosem beszélt családjáról s így barátai fáradozása kárba veszett, nem tudták hozzátartozóit értesíteni elhunytáról. Temetését barátai rendezték. Báró Chappon Károly nevét Debreczenben rég ismerik. Debreczenben sokáig vívóiskolája volt.

— **Majális a Homokkertben.** Már megemlékeztünk a Homokkertben, május elsején este tartott társasvacsoráról és táncmulatságról. Mintegy 500-an vettek részt ezen a vacsorán és a jelenvolt hölgyekről, most utólag, a következő névsort kaptuk kézhez. A résztvevő asszonyok: Özv. Tökés Istvánné, Hock Gyuláné, Sövényi Istvánné, özv. Klement Ferenczné, Schaefer Gyuláné (Királyháza), Szücs Mihályné, Alföldi Józsefné, Kurucz Lajosné, Sárkány Antalné, Mészáros Mihályné, Naczinckzy Elekné, Uray Kálmánné, Károly Istvánné, Hegedüs Istvánné, Papy Györgyné, Lipert Jánosné, Deák Ferenczné, Dobi Istvánné, Balla Józsefné, Borsz Károlyné, Nagy Lajosné, Szabó Józsefné, özv. Török Jánosné, Horváth Mihályné, Pajtás Istvánné, özv. Serdült Józsefné, Gáspár Károlyné, Neumeuri Jánosné, Balasa Mihályné, Szatmári Gáborné, Haraszi Lajosné, Martok Imréné, Szikszai Aladárné, Balla Jánosné, Szilágyi Lajosné, Ladányi Zsigmondné, Kristóf Jánosné, Megyaszai Sándorné, Kovács Imréné, Balogh Mihályné, özv. Sinai Lajosné, özv. Ekli Józsefné, Kőrösi Jánosné,

Seliva Ödönné, Rác Gáborné, Edi Józsefné, Pávai Györgyné, Szepesi Péterné, Éles Sándorné, Kuczik Gáborné, Balogh Elekné, özv. Molnár Józsefné, özv. Cseresznyés Istvánné, özv. Liptai Sándorné, Makó Károlyné, özv. Hajós Mihályné, özv. Sáfrány Lajosné, Lajos Gáborné, Péatek Gáborné, Kereszturi Józsefné, Szalontai Józsefné, Fülöp Jánosné, Hiripi Gáborné, Sipos Gáborné, Orosz Jánosné, Friderik Gusztávné, Szűcs Imréné, ifj. Szöke Józsefné, Szilágyi Józsefné stb. A részvett leányok: Hok nővérek, Sövényi Rózsika, Szűcs Mariska, Alföldi Mariska, Sárkány Mariska, Pajtás Rezsike, Serdült Bözsike, Sinai nővérek, Zavis Mariska, Dézsi Erzsike, Lajos Irmuska, Szepesi nővérek, Ekli Erzsike, Szentesi Ilonka, Szabó Teruska, Erdei Esztike, Bancsi Esztike, Bundi Juliska, Nagy nővérek, Fehérvári Annuska, Balogh nővérek, Barna Juliska, Elek nővérek, Marozsán Flóra, Frenyő Matild, Frenyő Vilma, Ókrós Mariska, Stakó Ilona (Nyiregyháza), Klement Rózsika, Kunz Rózsika, Nagy Etelka, Dédai Mariska, Csukás Juliska, Dobi nővérek, Szilina Ilonka, Éles nővérek, Almási Juliska, Erdei Rózsika, Török Zsuzsika, Ottlik Karolin, Szalontai nővérek, Burai Rózsika, Balogh Erzsike, Horvát Juliska, Nagy Mariska, Szabó Juliska, Kiss Irmuska, Kereszturi nővérek, Sátrány Matild, Hajós nővérek, Péntek nővérek, Rác Mariska és Rózsika, Kereszturi nővérek.

— **Előléptetés.** Erdélyi Sándor, Erdélyi István tb. rendőrkapitány fia, m. kir. honvédszázados hadbíróvá léptettetett elő és továbbra is a kolozsvári kerületi hadbíró-ságnál hagyatott meg.

— **Eljegyzés.** Gottlieb Hermann eljegyezte Lux Fánika kisasszonyt Debreczenből.

— **Kőcsé Antal hangversenye.** Az országos hírnevű, cigány hegedűművész, Kőcsé Antal a zenekarával ma, csütörtökön és pénteken este játszik az Emke kávéházban. Belépődíj nincs. A jeles hegedűművész élvezetes műelővezetben fogja részvenni a közönséget, amely öt hét előtt ugyancsak az Emkében gyönyörrel hallgatta a szárazfáján játszani ezt a szintiszta magyar cigányművészt.

— **Meghaltak.** Kis András ev. ref. 17 hónapos, Löwinger Bella izraelita 6 hónapos, Bereczki Lajos ev. ref. 17 napos, Szűcs Mária ev. ref. 3 hónapos csecsemők, Glück Berta izraelita 19 éves cipőfűzőző, Tóth Ferenc ev. ref. 18 éves tanítóképezdész.

— **Talált kulcsok.** Beküldték. Április hó 30-án találtatott 3 darab kulcs, mely a rendőrfőkapitányság bünyügyi osztályánál őriztetik, hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

x **A legszebb női kiegészítők,** pénz, szivar és cigarettatárcák; kézi bőröndök, kofferok, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándék tárgyak beszerzésére ajánljuk **Mentze Henrik** újdonságok áruházát Piacz és Szent-Anna-u. sarkán, az olcsó szabott ár minden darab árun ki van tüntetve.

TÁVIRATOK.

Koronázás Szerbiában.

Karagyorgyevics Pétert királyiá váló választásának évfordulóján, július 5-én fogják megkoronázni a délszerbiai Zica-kolostorban.

Közös minisztertanács.

Csütörtökön déli 1 órakor a király elnöklété alatt közös minisztertanács lesz Budán, amelyen az osztrák és a közös miniszterek is részt vesznek. Az 1905. évi közös költségvetést fogják tárgyalni. Ezt megelőzőleg Lukács és Böhmawerk osztrák pénzügyminiszterek tárgyalnak egymással.

Követválasztás.

Nagybereznán Lónyay Sándor szabad-
elvűpárti jelöltet képviselővé választották.

Lelőtt vendéglős.

Békésgyulán Schreiber József iparos lelőtte Delmuth György vendéglőst szóváltás közben. A vendéglős sebe életveszélyes. A részeg merénylőt elfogták.

Ujabb japán győzelmek.

Az orosz ezred, mely Kiulieugcsöngnél két japán ezred közé szorult, **teljesen megsemmisült.** Az egész ezredből alig menekült meg néhány ember elevenen. Azok is fogságba kerültek.

Elfogott orosz tüzerek.

Tokióból jelentik: Az eddigi szárazföldi harcokban mintegy 1500–2000 orosz katonát fogtak el a japánok. A **javarésze tüzér.**

Oly nagy volt a rémület az oroszok közt, hogy alig tudták áttörni az ágyuk zárókészülékeit és utána mindjárt kitűzték a fehér zászlót.

Két tábori íteget megadta magát.

Szenvangcsengnél az orosz ezredek ellenállás nélkül szétfutottak, úgy hogy a várost a japánok veszteség nélkül foglalták el. Csifunál nagy japán sereg szállt partra, amely elfoglalta az oroszok egyik főerősségét, Niucsvangot, ahonnan az orosz helyőrség gyorsan menekült.

Eddig a japánok hatvanál több ágyút foglaltak el az oroszoktól, akik teljesen elvesztették a fejüket.

Színház.

Bob herceg. Mi ígérünk **500 aranyat** annak, aki a Bob hercegről tud valami újat mondani. Hiszen láttunk mi már budapesti kávéházak ablakába ilyen becsalógató fölőhívást kiakasztva: „Itt ma este **nem** játszik a Bob herceget”.

De nem is Bob herceg ur látására gyűlt össze a tegnapi fél-háznyi közönség, hanem a Szoyer Ilonka meghallgatására. És ez este még hódítóbban bebizonyosodott hogy az idén még nem hallottuk szinpadun, kon oly erővel és bensőséggel teli, hajlékony, festői hangot, mint a Szoyer Ilonkák. Érezzük, most még inkább, hogy ez a Bob herceg közelebb áll hozzánk, nem nevetünk fölőtte untalan, hanem megszeretjük, mint életteli teli dráma hőst. S amellet alakja teli az operett minden tarka színével, meleg fényével.

A tökéletes tisztaságú hanghullámok, tüneményes futamok és hangfonatok megépen a legmagassabbrendű műelővezetettel ajándékozták meg, a mélyen megilletett közönséget, földszinttől a karzatig. Köszönet érte, művésznő.

(—r—r—)

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnyügyi regény az amerikai életből.

Viktória engedeimeskedett és sápadtan, ijedten a fal mellé húzódott, mialatt a fiatal ember lövésre készen tartva fegyverét a csavargó elé állt.

— Engedjen szabadon, Bordine Gusztáv — kiáltotta a csavargó, aki ismerte a fiatal vadászt.

— Hogy a méltó büntetését elvegye, át kellene adnom magát a rendőrségnek — felelté a fiatal ember szigorú hangon.

— Nem használna vele semmit — morogta a csavargó. Nem követtem el bűnt.

— Azt majd Vane kisasszony fogja megmondani — szolt a vadász és a leányra tekintett. A csavargó ki akart surranni az ajtón.

— Megállj! — dörögte a fiatal vadász, majd a leányhoz fordult. Vane kisasszony, hogy határozott?

— Hagyja futni az istenadtát. Nem szeretném, ha még más kellemetlenségem is lenne belőle — mondta a leány.

— De ezért a gázságért bűnhődnie kellene. Legalább három hónapi elzárást megérdemelné érte — magyarázta a fiatal ember.

— Engedjen engem távozni kisasszony — könyörgött a csavargó — hiszen én nem akartam semmi rosszat cselekedni.

— Engedje hát utjára Gusztáv — mondta Viktória.

Erre a vadász leeresztette fegyverét és a csavargó elmenekült. Gyors léptekkel sietett tova, de mikor a gunyhótól messzebb távozott, visszafordult és összeszorított öklét fenyegetőleg emelte fel.

— Légy átkozott, Bordine Gusztáv — sziszegte sápadtan. Meg fogsz te szenvedni azért, hogy utamba álltál. Megérem én még, hogy a hurok a nyakadra kerül.

Ezzel megfordult és az utszéli bokrok közt eltűnt.

Vane Viktória és a fiatal ember látták a csavargó fenyegető kézmozdulatát, de bosszútól lihegő szavait már nem hallhatták. Különbben sem adtak rá volna soka.

Mikor Jounce eltávozott, Viktória az ifju vadász karjaiba vetette magát és forrón, szenvedélyesen átölelte.

— Elmúlt a veszély — jegyezte meg Bordine. Most már nyugodt lehet kisasszony. Addig azonban itt maradok, míg bátyja haza nem jő.

— Nagyon köszönöm a szivességet Gusztáv.

Erre a fiatal ember gyöngéden megfogta a leány kezét és az asztalhoz vezette.

— Pihenje ki az izgalmakat Viktória, addig én körülnézek a környéken.

Szolt és fegyverét a vállára véve az ajtó felé indult.

— Ne hagyjon el Gusztáv.

— Nincs már semmi veszély. A csavargó nem fog többé visszatérni.

— De hátha mégis visszatérne? Ugy félek.

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 251. „B” bérletszűnetben.

Debreczen, csütörtök, május hó 5-én:

Szoyer Ilonka vendégfelléptével

rendes helyárrakkal

Nebántsvirág.

Énekes szimű 4 felvonásban.

Nyílttér.

Fővárosi pénzügyintézet

széleskörű ismeretséggel bíró

képviselőt keres.

Ajánlatok „képviselő” jelige alatt

Budapest főposta restante czimzendők.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja
A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T.

gyártmányait
 Kénszappan, Kénkátrány-, Kátrány-, Borax, Benzoe-, Chroolin-, Lanolin-, Iohtiol-, Fehérkátrány, Kénes fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toillette-szappan**.
 Különlegességünk a **Szent László szappan** az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toillette-szappan**.
 Egyedül gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bárminemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolítatnak a kézzől.

Kapható minden gyógyszerárban és még minden jobb fűszerüzletben és illatszertüzletben.

Hidegvizgyógyintézet
 a nagyerdei fürdőben
már MEGNYILT.
 Ugyanott mindenféle
gyógyfürdők
 előállítanak.

Donogán és Somossy
 Kunz József és Társa utócai
DEBRECZEN, kistemplombazár.
 Óriási raktár
szőnyegekben,
 Függöny, ág- és asztalterítő,
BUTORSZÖVETEK,
 Linoleum.
!! OLCSÓ ÁRAK !!

Schweitzer Testvérek cég
 varrógép és kerékpár áruháza Debreczen,
 Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk kerékpár alkatrészekben. Nagy mechanikai javító műhely.

Kék gálicz és Raffia hánacs
 legolcsóbban beszerezhető
Fritsch Károly
 fűszerárú üzletében
 Fóter, a Bika szállodával szemben.

Aki olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar
 forduljon
BORSODY I. S. építész
 irodájához
DEBRECZENBEN, Hunyadi u. 21.
 Temp'omok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket, költségvetést stb.

Disznóbőr nyergek, teljes lovaglós felszerelések mindennemű utazási cikkek **gyermek koscsik, francozia, angol, orosz illatszerek** és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, **férfi fehéreneműek, kalapok, nyakkendők,** séta botok, esernyők stb. nagy választékban a legjutányosabb árban szerezhetőek be

BORSOS KATA
 műpar- és férfi divat áru raktárában
Debreczen, városház.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüstárukat** és pedig 6 drb mexikói ezüst asztali kés, 6 drb mexikói ezüst evővillát, 6 drb mexikói ezüst evőkanalat, 12 drb mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb kiváló desszertkést, 6 drb kiváló desszertvillát, 1 drb mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 drb ezüst tejmerítő, 2 drb elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen csak frt 6.50.

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképpen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kilo hordképességű **háztartási mérleget** kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belső is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért **25 évi jótállást** vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor Budapest, Bezerédi-u. 3. sz.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.
BUTOROK
 a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis
KILLER EDE
 butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál
DEBRECZEN,
 főpiacz, a főtérrel szemben kaphatók, hol egy a legszerűsebb, mint a legdíszesebb mennyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltenek.

17/1904. községi isk. sz.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város külterületén az Ondódon felépített népiskolában egy tanítói állomásra pályázatot hirdetek s közhírré teszem, hogy

1. Az állomás a folyó 1904. évi szeptember elsején elfoglalandó, — de jogosult a megválasztandó tanító az egészen új s üres épületbe előbb is, — folyó évi augusztus hó 1-től kezdve bármikor beköltözködni s első berendezési költségül egyszáz korona költség fogja megilletni.

2. A megválasztandó tanító köteles a népoktatási törvények értelmében az elemi iskolai tanköteleseket a törvényben előirt tantárgyakra a jó erkölcsi s tisztességes magaviseletre oktadni, az iskolaépület s mellékhelyiségekre felügyelni, a netaláni hiányokról jelentést tenni s az iskolatermet tisztán, rendben tartani s a rendelkezésére bocsátandó tüzelő anyaggal fűtetni.

3. Javadalmazásai: 12 részletben, havonként előlegesen fizetendő évi 1200 korona, továbbá 5 izben 100—100 koronás ötödéves korpótlék, szabályszerű lakás, az iskola udvar végében 400 □-öl kert szabad használata s 14 köbméter tűzifa, amelyet a város szállít a terem fűtésére szolgáló fával együtt.

4. Pályázati kérvények — bélyegmentesen — a pályázónak korát, válását, családi állapotát, testi épségét, egészségét s esetleg eddigi szolgálatát s képesítését felmutató bizonyítványokkal felszerelten a **folyó 1904. évi május hó 25 ik napjáig** alólirott polgármesterhez adandók be.

Debreczen, 1904. április 27.
Kovács József
 polgármester,
 a községi iskolaszék elnöke.

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sürgőnczim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Egyedlárusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő tőzsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetőek kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigaretták, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy kg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Gyógy borok valódi Ménesi vörös, valódi Magyaradi fehér feltűnő olcsó áron szerezhető be Balogh Ferencz fűszer- és bor üzletében Petőfi-tér 12. szám.

Eladó két jó karban levő takarékos tüzhely (Sparherd.) Czim a kiadóhivatalban.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállásmérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat Földvári L. Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Antie«, »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legújabb diák hüvely parafás arany szópókával 30 fillér. Uj King dohányfogóval 24 fillér, kapható Mihály Sámuel papirkereskedésében, Dréher-sórcsarnokkal szemben.

Eladó Csokonai-utca 15. számú ház kedvező feltételek mellett. 1600-1800 kor. évi jövedelmet hoz.

3 kerti nyilas luczerna föld nyári hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni Posta-kert 34. sz.

2 tanuló leány felvétetik a gőzmosódába 2 heti próba időre díjtalanul, azután megfelelő fizetéssel.

Megérkeztek a legújabb

Blous különlegességek

nagy választékban

Klein Sámuel — azelött

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

Gramophon Pfonográf

legkiválóbb minőségben

a legnagyobb művészek felvételei

legolcsóbb árban szerezhetőek be csakis

Schmidt S.

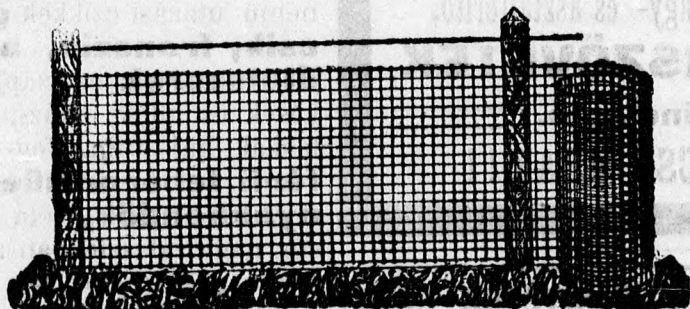
zongora-, hangszer- és zenemű raktárában.

Himlöhely, Vimedli, Szeplő,

májfolt, arcvörösség, ragya és minden más bőrcsunyaságot leszed és az arczbőrt a leg-
rövidebb idő alatt rendbe hozza és bársony-
puhává teszi a Matild arczenőcs, crém,
szappan, stb. Tessék megpróbálni, mert ha
ezen ártalmatlan szépítő szerek nem használ-
nak, a szer árát minden csürés csavarral
nélkül visszaadja, a czim: **KUN ISTVÁN**
gyógyszerész párisi laboratoire cosmétique
„Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma.
(Alapított 1895. Budapesten.) Budapesten,
Töröknél. Debreczeni raktár: **Tóth Béla**
gyógyszertárában. Hajszortor 2 korona.
Fenomenális. Nem fog, nem piszkít.

Bámulatos olcsó kerítések!

Szövedelmek
figyelmebe!

Mezőgazdák
figyelmebe!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungaria sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,
mely előnyeivel fogva föltűnően minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szövedő- és
mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnye: **Olcsóság:**

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 2-2, 2-5 és 2-8 mm. dróterősségekből

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3 × 5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben:

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számított □-méterenkint 1 fillért, de egy külde-
ményéül legalább 50 fillért

Czélcszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatását is meggátolja; felső és
alsó szélei pedig tüskések, tehát az átjárást is megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek —
a kerítés bosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége, a keresztirányúak pedig hullámosak, a szála
összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegeszendő horganyzott kettős sze-
gekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bár
mikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszalódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok
csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerin-
megmagasítható. A tüskés sodrony méterenkint ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra: csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaske-
retes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár-ablakrostályokat,
ökör-szájkosarokat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostákat, borszűrőket, cséplő-
gépeket való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.